

INDHOLDSFORTEGNELSE – KOPISIDER

Mestringsmodellen – med eleven i risiko i midten

Mestringsmodellen – med læsevejlederen i midten

Mestringsmodellen – med ordblindelæreren i midten

Rollefordelingen i Mestringsmodellen

Fase 1 – indhold i den supplerende undervisning i 1. klasse

Fase 2 – indhold i den supplerende undervisning i 1.-2. klasse

Fase 3 – indhold i den supplerende undervisning i 2.-3. klasse

Kom godt i gang med LST i indskolingen

Læsefaglig vurdering

Handleplan for særligt tilrettelagt indsats

Læsehistorik – kvalitativ data

Dagsorden til læringskonference

Afdækning af selvbillede (læringsspind) – deltagelse og mestring

Afdækning af selvbillede (læringsspind) – selvværd

Min læsesti 1: Bogstaver

Min læsesti 2: Lydrette ord

Min læsesti 3: Ikke-lydrette ord

Mestringsbogen – ti øvelser

Læsekort – stave- og afkodningsstrategier

Hvad sker der i hjernen, når du læser? (Mine læsespor i hjernen)

Hvad sker der i hjernen, når du læser? – udfyldt

Hvad sker der i hjernen, når du læser? – tegneserie

Styrk dine positive tanker

Mindfulness – video- og lydguides

Lav alarmhjerneflaske

Tegn dit alarmsystem

Læsehesten og roketanden – plakat

Noteringsark til læseevaluering

Differentieret undervisning – differentieringsmodellen

Orientering om læsning – oplæg til forældremøde i 1. klasse

(PowerPoint-præsentation)

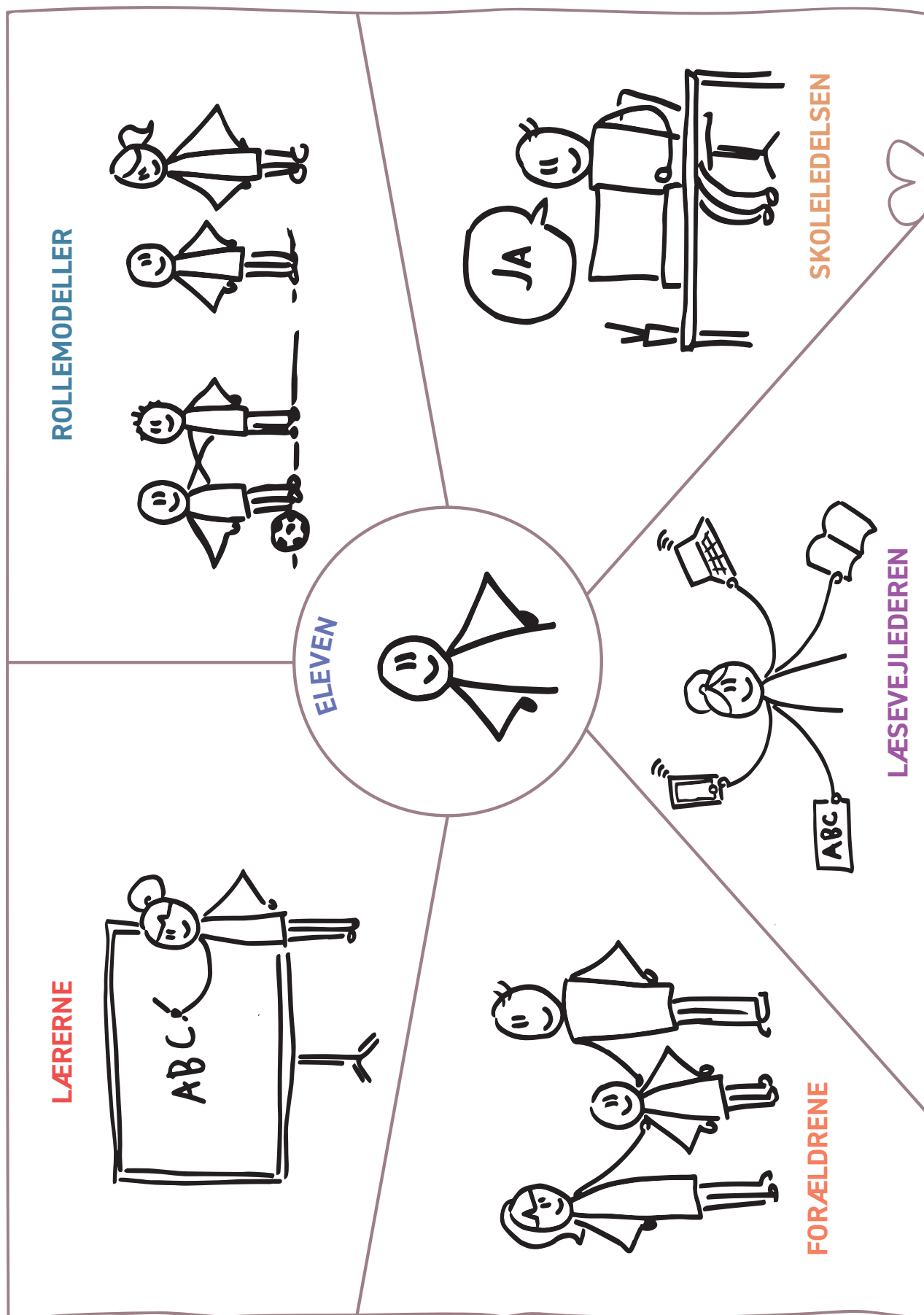
Pjece til forældre – kom godt i gang med læsetræningen derhjemme

Huskeliste – dagsorden til opstartsmøde for forældre med børn i risiko for ordblindhed

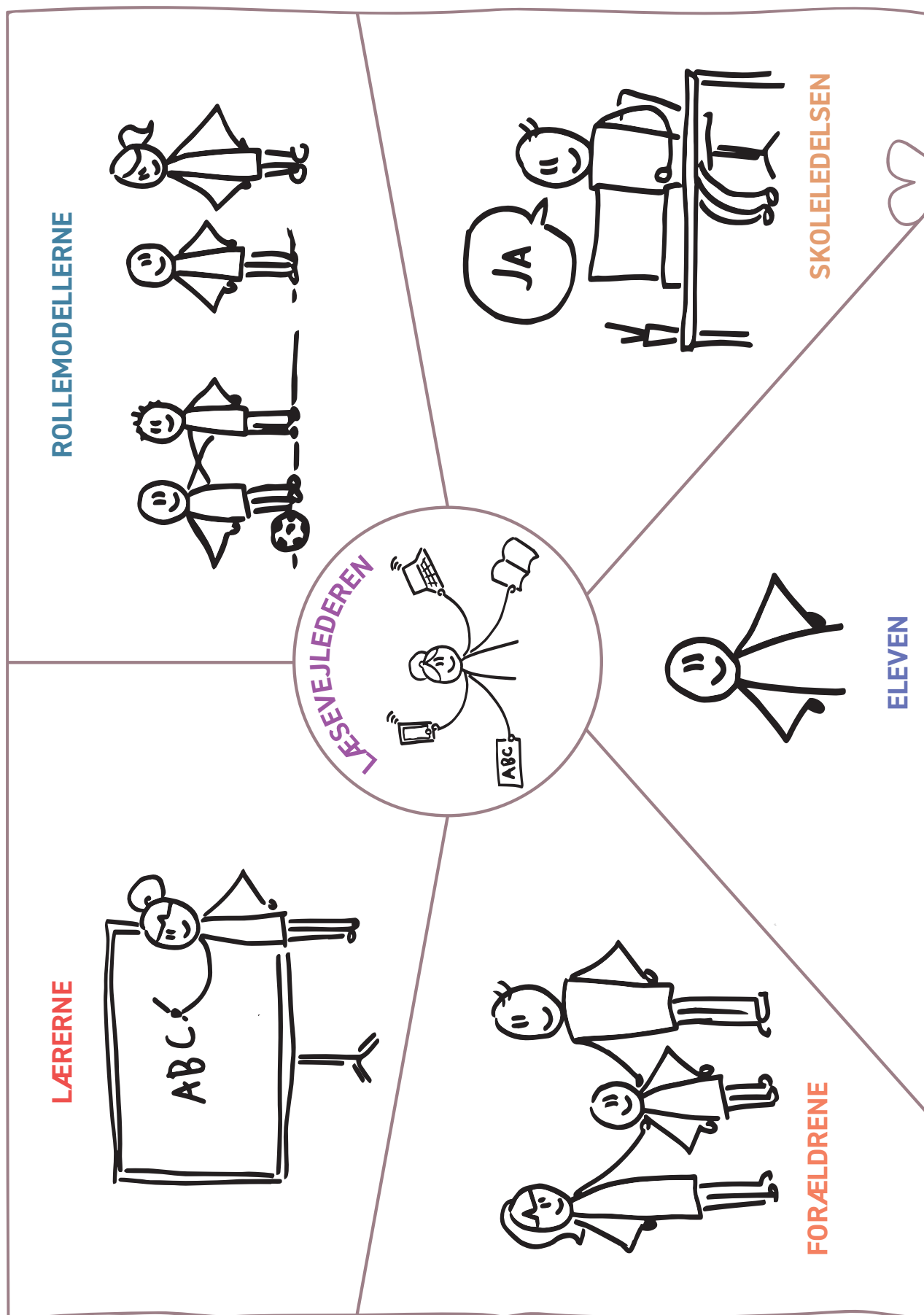
Dagsorden for opstartsmøde om ordblindhed

Ti fordele ved Mestringsmodellen

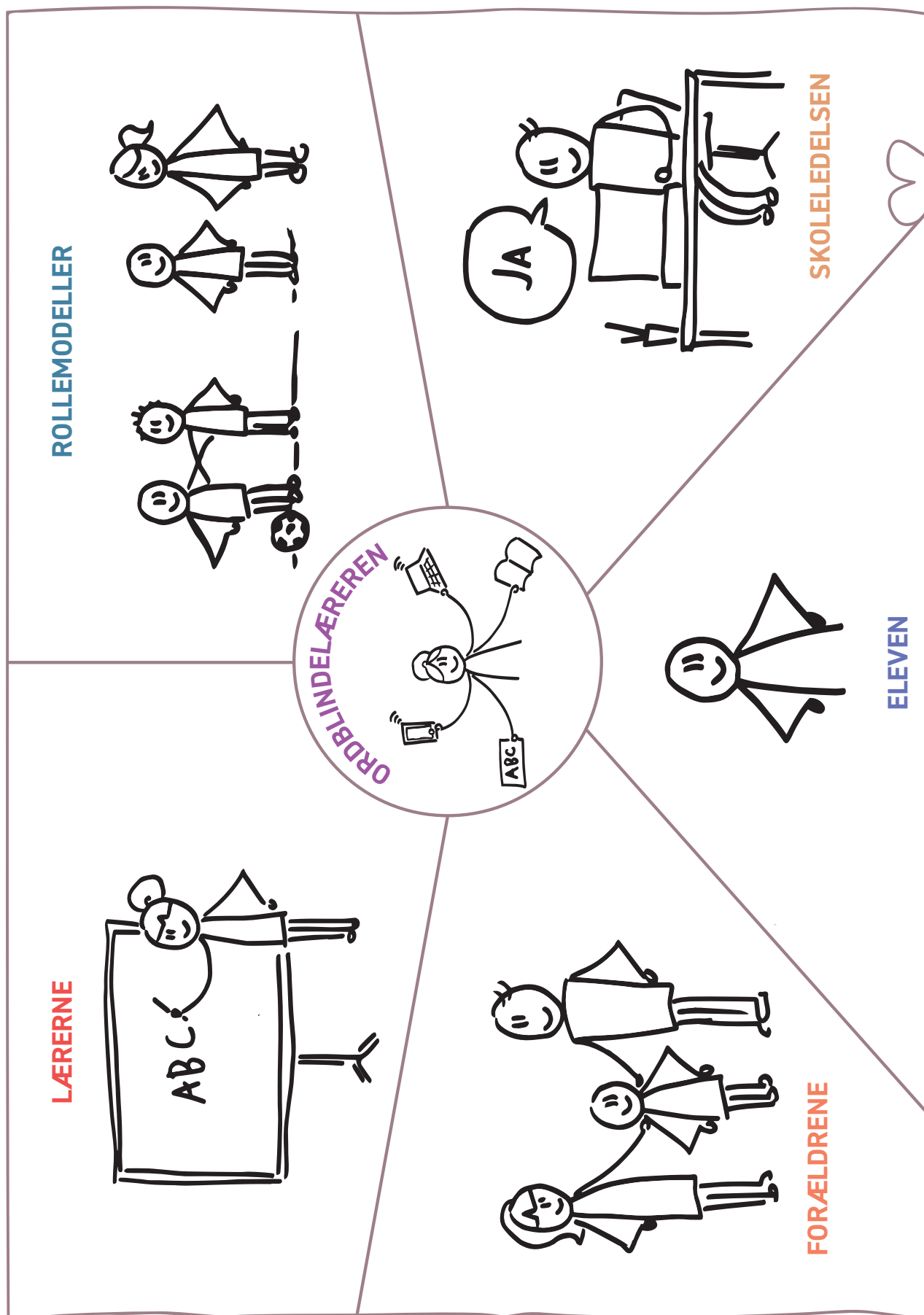
MESTRINGSMODELLEN – MED ELEVEN I RISIKO I MIDTEN

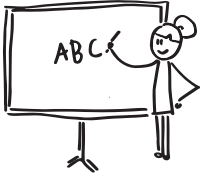
MESTRINGSMODELLEN – MED LÆSEVEJLEDEREN I MIDTEN

MESTRINGSMODELLEN – MED ORDBLINDELÆREREN I MIDTEN

MESTRINGSMODELLEN – AKTØRER

Læsevejlederen 	• Koordinerer indsatser i Mestringsmodellen. Vejleder og sparrer med de øvrige aktører. • Samtaler med eleverne om udfordringer og mestring gennem øvelser med Mestringsmodellen. • Skaber overblik over elevernes skriftsproglige udvikling og tilbyder den rette indsats. • Holder sig opdateret om nyeste viden om tidlig indsats.
Eleven i risiko for ordblindhed 	• Involverer sig i sin egen læseudvikling og læring. • Deltager aktivt og gør sit bedste i klasse- og holdundervisningen. • Søger hjælp, når der er behov. • Anvender indlærte afkodningsstrategier og bruger læse- og skriveteknologi (LST), når det er nødvendigt.
Rollemodeller 	• Hjælper og støtter elever i risiko for ordblindhed. • Er en god klassekammerat eller læringsmakker, der gerne vil samarbejde, vise og forklare opgaver. • Er opmærksom på sig selv som rollemodel. Har fokus på at være et positivt forbillede. • Hjælper og støtter elever i risiko med at komme i gang med LST.
Lærerne 	• Skaber et trygt og inkluderende læringsrum med deltagelsesmuligheder for alle elever, der styrker deres selvværd og mestring. • Følger læseudviklingen tæt og involverer eleverne og forældrene. • Videndeler erfaringer om faglige, pædagogiske og didaktiske indsatser med teamet. • Følger op på strategier, mål og indsatser fra den supplerende undervisning, fx om afkodningsstrategier og brug af LST.
Forældrene 	• Bakker op om de tiltag, der iværksættes i skolen. • Spørger ind og støtter op om barnets skolearbejde og daglige læsetræning. • Samarbejder og informerer om barnets motivation for skolearbejdet. • Deltager i forældre- og netværksmøder mv. for forældre.
Skoleledelsen 	• Bakker op om læsevejlederens arbejde og indsatsen med Mestringsmodellen. • Støtter op om, at alle elever kan blive så dygtige, de kan, og lykkes bedst muligt. • Er opmærksom på, at der er de bedste muligheder og rammer for tidlig indsats for elever i risiko for ordblindhed. • Er synlig og deltagende på møder sammen med læsevejlederen.

FASE 1 – ETABLERING AF FONOLOGISKE STRATEGIER

Mål

- Opnå funktionelt bogstavkendskab.
- Etablere fonologiske strategier.
- Lydsyntese af to og tre bogstavlyde.
- Læse og skrive hyppige lydnære småord.
- *Involvere eleven i egne læsekompetencer (mestringsniveau).*
- *Styrke selvbilledet og selvværdet.*

Aktiviteter

- Omsætte bogstaver til lyde.
- Lege/spille med bogstavlyde.
- Identificere første lyd i ord.
- Træne fonologiske ordlæsestrategier – lydsyntese/lydanalyse.
- Identificere rimdelen i korte lydrette ord.
- Læse, danne og skrive lydrette småord.
- Læse i lydrette letlæsningsbøger på niveau.
- *Øvelse: "Afdækning af selvbillede (læringsspind)" (se side 84).*
- *Øvelse: Placere elevens læseudviklingstrin i en læsesti (se side 87).*
- *Øvelser i Mestringsbogen (se side 92).*
- *Øvelse: "Læsehesten og roketanden" (se side 124).*
- *Øvelse: "Mine læsespor i hjernen" (se side 108).*
- *Læsekort med stave- og afkodningsstrategier (se side 194-195).*

MATERIALER

- Bogstavbrikker.
- Ordkort med enstavelsesord på 2-3 bogstaver til spil.
- Opgavebøger.
- Læsebøger.
- *Øvelser fra bogen Mestringsvejen (Laursen & Midtgaard, 2025).*
- *Læsekort med stave- og afkodningsstrategier, fx "Tap ordet" og "Lyder ordet" (se side 194-195).*

Vejledning. Sideangivelserne henviser til bogen *Mestringsvejen – en praktisk guide til indsatsen for elever i risiko for ordblindhed* (Laursen & Midtgaard, 2025). Teksten med kursiv er mål og aktiviteter fra øvelser i bogen, der har fokus på elevinvolvering, motivation og mestring.

FASE 2 – ETABLERING AF FONOLOGISKE STRATEGIER I FLERSTAVELSESDORD

Mål

- Automatisere fonologiske strategier.
- Dele (lydrette) ord i stavelser.
- Lydsyntese af flerstavelsesord med/uden klynger.
- Anvende strategier i afkodning og stavning af lydrette ord med konsonantklynger i både for- og udlyd.
- *Involvere eleven i egne læsekompetencer og strategier (mestringsniveau).*
- *Styrke selvbilledet og selvværdet.*
- *Automatisere afkodningsstrategier.*

Aktiviteter

- Lege/spille med stavelser.
- Læse, danne og skrive ord:
 - Enstavelsesord på tre bogstaver med konsonantklynger.
 - Tostavelsesord med klynger.
 - Flerstavelsesord med/uden klynger.
- Læse i lydnære letlæsningsbøger på niveau.
- Træne fonologiske ordlæsestrategier – lydsyntese/lydanalyse.
- *Øvelse: "Afdækning af selvbillede (læringsspind)" (se side 84).*
- *Øvelse: Placere elevens læseudviklingstrin i en læsesti (se side 87).*
- *Øvelser i Mestringsbogen (se side 92).*
- *Øvelse: "Find en rollemodel" (se side 135).*
- *Øvelse: "Mig og mine læsestrategier" (se side 105).*
- *Øvelse: "Cykelmod og læsejre" (se side 127).*

MATERIALER

- Ordkort med flerstavelsesord på 2-3 stavelser og ordkort med konsonantklynger til spil.
- Opgavebøger.
- Læsebøger.
- *Øvelser fra bogen Mestringsvejen (Laursen & Midtgaard, 2025).*
- *Læsekort med stave- og afkodningsstrategier som "Stræk ordet", "Læs konsonantklynger med vokalstart", "Del i stavelser" (se side 194-195).*

Vejledning. Sideangivelserne henviser til bogen *Mestringsvejen – en praktisk guide til indsatsen for elever i risiko for ordblindhed* (Laursen & Midtgaard, 2025). Teksten med kursiv er mål og aktiviteter fra øvelser i bogen, der har fokus på elevinvolvering, motivation og mestring.

FASE 3 – ETABLERING AF BETINGEDE LYDE OG MORFOLOGISKE STRATEGIER

Mål

- Udnyttelse af lydprincippet for bogstavfølger.
- Identificere rimdele i ikke-lydrette ord.
- Genkende rod morfem og identificere endelsesmorfem.
- Genkende og producere ord med enkel lydfølge i udlyden “-e”/“-en”/“-er”.
- *Involvere eleven i egne læsekompetencer og strategier (mestringsniveau).*
- *Få en forståelse for læsevanskeligheder og træning heraf.*
- *Styre tanker og handlinger.*

Aktiviteter

- Lege/spille med ordkerne, for- og udlyde.
- Træne betingede stavemønstre og bogstavfølger.
- Opgaver fra udvalgt materiale.
- Læse i letlæsningsbøger på niveau.
- Træne fonologiske ordlæsestrategier – lydsyntese/lydanalyse.
- Bruge LST i oplæsning og stavedelen. Fokus på både tale til tekst og brug af ordforslag.
- Øvelse: “Afdækning af selvbillede (læringsspind)” (se side 84).
- Øvelse: Placere elevens læseudviklingstrin i en læsesti (se side 87).
- Øvelse: “Mine læsespor i hjernen” (se side 108).
- Øvelse: “Styrk dine positive tanker” (se side 113).
- Øvelse: “Det går op og ned” (se side 130).

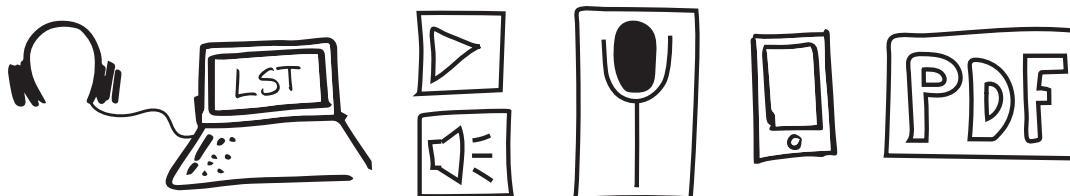
MATERIALER

- Ordkort med vokalforveksling, dobbeltkonsonant og stumme bogstaver.
- Opgavebøger.
- Læsebøger.
- *Øvelser fra bogen Mestringsvejen (Laursen & Midtgaard, 2025).*
- *Læsekort med stave- og afkodningsstrategier: “Kig på endelser” og “Giver ordet mening?” (se side 195).*

Vejledning. Sideangivelserne henviser til bogen *Mestringsvejen – en praktisk guide til indsatsen for elever i risiko for ordblindhed* (Laursen & Midtgaard, 2025). Teksten med kursiv er mål og aktiviteter fra øvelser i bogen, der har fokus på elevinvolvering, motivation og mestring.

KOM GODT I GANG MED LST I INDSKOLINGEN

- **Tidlig opstart:** LST kan med fordel introduceres tidligt i elevernes skolegang. På den måde bliver eleverne fortrolige med LST'en og udvikler de nødvendige færdigheder, mens de stadig er i begyndelsen af deres læse- og skriveudvikling.
- **Individuel støtte:** Det er vigtigt at vælge de værktøjer og indstillinger, der matcher elevernes læse- og stavefærdigheder. LST'en justeres efter elevens skriftsproglige udvikling gennem indskoling. Eleverne skal have løbende vejledning og træning i at bruge LST'en.
- **Lærernes guidning:** Lærere skal have viden og kompetence til at integrere LST i undervisningen. Der er behov for, at lærerne er nysgerrige og modellerer brugen af LST, så implementeringen bliver en succes i alle fag. Derudover bør lærerne løbende guide eleverne, så de lykkes med LST'en og får deltagelsesmulighed.
- **Brug i undervisningen:** LST skal altid ses som en integreret del af den daglige undervisning og må aldrig blive et isoleret værktøj. LST'en bør bruges som en naturlig støtte i læse- og skriveaktiviteter, så eleverne lærer at anvende den som en del af deres almindelige arbejdsrutiner.
- **Forældreinvolvering:** Det er vigtigt at involvere forældrene i processen. De bør informeres om, hvordan LST fungerer, og hvordan de kan støtte deres børn. Forældrene vil få mulighed for at følge op på evt. opgaver derhjemme, og LST'en kan bidrage til, at eleverne oplever at kunne løse svære opgaver. Det er oplagt at introducere LST'en på et forældremøde.
- **Løbende evaluering:** Elevernes brug af LST bør løbende evalueres for at sikre, at den bidrager bedst muligt til elevernes læring. Justeringer af LST'en kan være nødvendige baseret på elevernes fremskridt.
- **Inklusion og tilgængelighed:** LST understøtter en inkluderende undervisning, hvor alle elever – uanset læse- og skriveudfordringer – har adgang til viden og læring. LST'en skal være lettilgængelig for alle, og der skal sikres differentiering og lige muligheder for læring.

LÆSEFAGLIG VURDERING

Test	Score og vurdering		
Risikotest for ordblindhed Slutningen af 1. klasse	Rigtigt læste Rigtige ord pr. minut	Rigtigt læste Nonord pr. minut	Samlet resultat
Stavning 3. klasse Vurdering af lydbevarende stavning			
DVO 2.-3. klasse	Nonordstavning	Højtlesning af rigtige ord	Højtlesning af nonord
Vurdering			

Læseevaluering 3. klasse	
Lixtal	
Ord pr. minut	
Læsestrategier	
Usikkerhed	
Vurdering	
Tekstforståelse	
Andet relevant	

LÆSEFAGLIG VURDERING

HANDLEPLAN

Dato	
Navn, klasse	
Udarbejdet af	Lærer og læsevejleder
Status	Status mht. læring (faglig status, niveau og progression): Status mht. trivsel (socialt, aktivt deltagende, følelsesmæssigt påvirket): Status mht. personlig mestring (hvad lykkes eleven med, og hvad mestrer eleven?):
Mål	Hvad ønskes opnået for den kommende periode?:
Tegn på læring	Hvilke tegn ønsker vi at se undervejs i perioden i forhold til de enkelte mål?:
Brug af data	Hvilken data skal indsamles?:
Indsatser	Hvem, hvad, hvornår og hvordan?: Eleven: Lærerne: Læsevejleder: Hjemmet:
Evaluering	Dato: Deltagere:
	Evaluering af indsatserne:

HANDLEPLAN FOR SÆRLIGT TILRETTELAGT INDSATS

Kilde: Skemaet er sammensat med inspiration fra materiale fra Højvangskolen, Horsens Kommune.

ELEVENS LÆSEHISTORIK

LÆSEHISTORIK – KVALITATIV DATA

Navn, klasse	
Deltagelse i undervisningen	
Motivation (eget selvbillede)	
Indlæring af bogstaverne	
Alderssvarende læsning	
Læseforståelse	
Testresultater	
Egen vurdering	
Viden fra familie	
Læsevejleders vurdering	

DAGSORDEN

Teamets forberedelse

- Orienter jer i klassens samlede resultater fra aktuelle data.
- Orienter jer i klassens progression ved at sammenstille nyeste resultater med tidligere test.
- Analyser og fortolk klassens samlede resultater.
- Hvad ser I i jeres daglige undervisning i forhold til elevernes deltagelse og motivation?

Dato, tid, år	
Mødeleder	
Referent og tidsstyrer	
Tilstedeværende	
Fagligt fokus Refleksion over undervisningen med udgangspunkt i aktuelle data og med henblik på en fremadrettet plan og indsatser.	
Mødets indhold	
Tjek ind (1 min.) Hvad er du mest optaget af lige nu i din undervisning, og hvorfor?	
Analyse Hvilken data har I i spil? Er der noget i data, der undrer jer i forhold til jeres kendskab til eleverne fra undervisningen? Hvad har I prioriteret i jeres undervisning indtil nu i dette skoleår? Hvordan har I prioriteret differentiering i undervisningen?	
Fortolkning Hvilken viden har I fået nu, som I ikke havde før? Hvordan kan I bruge data til en differentieret undervisning med deltagelsesmulighed for alle?	
Planlægning Hvad skal sættes i værk for at styrke elevernes deltagelse og succes? Hvilke tegn på forandring vil vi gerne se? Hvilke særlige indsatser bør prioriteres for udfordrede elever i kommende skoleår? Hvordan kan I støtte og sparre med hinanden, og hvad er der brug for fra læsevejlederen?	
Tjek ud Hvad tager vi med os herfra i dag?	

Kilde: Skemaet er sammensat med inspiration fra materiale fra Højvangskolen, Horsens Kommune.

LÆRINGSSPIND

– DELTAGELSE OG MESTRING

Vejledning: Læs spørgsmålene højt et for et, og sæt en prik ud for hvert spørgsmål alt efter, hvordan eleven vurderer sig selv på skalaen fra 1 til 5, hvor 1 er laveste score (fx meget lidt/sjældent), og 5 er højeste score (fx rigtig meget/i høj grad/ofte). Til sidst forbinder du prikkerne, så der dannes et spindelvævslignende mønster.

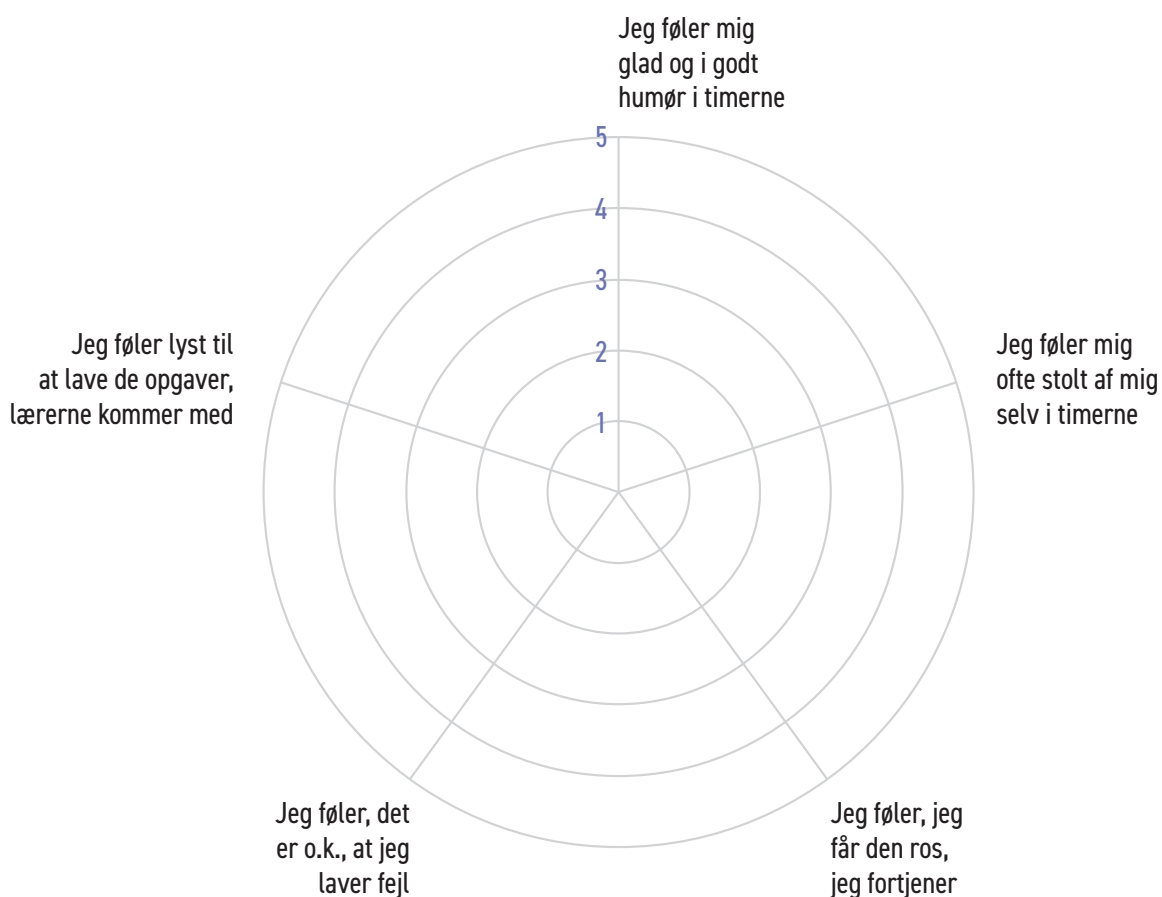
AFDÆKNING AF SELVBILLEDE

Kopiside, *Mestringsvejen* © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025.

Kilde: Udarbejdet efter inspiration fra Stokholm & Nielsen: Når det ubevidste bliver bevidst, *Læsepædagogen*, 5, Kompetencecenter for Læsning, 2021.

LÆRINGSSPIND

– SELVVÆRD

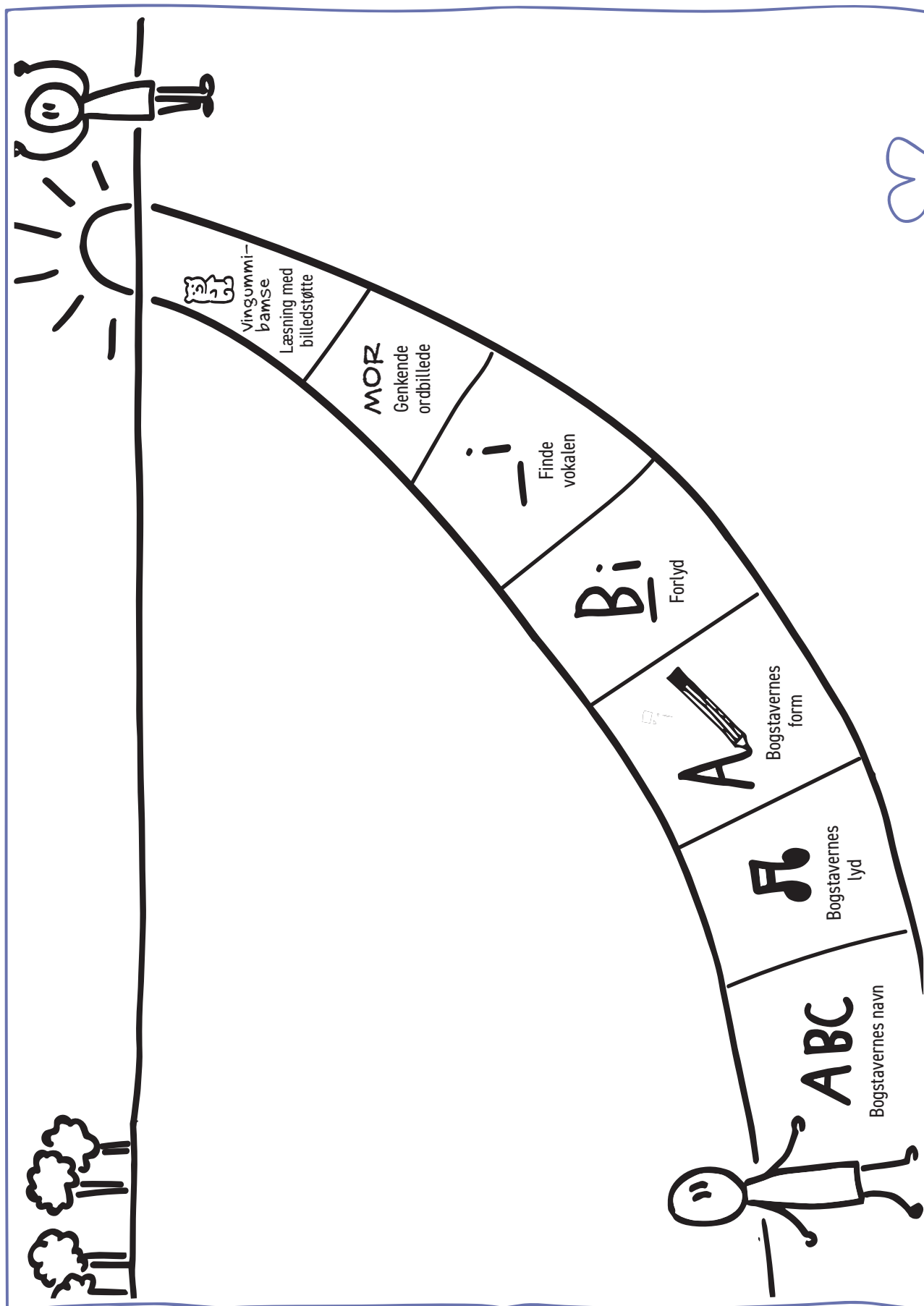
Vejledning: Læs spørgsmålene højt et for et, og sæt en prik ud for hvert spørgsmål alt efter, hvordan eleven vurderer sig selv på skalaen fra 1 til 5, hvor 1 er laveste score (fx meget lidt/sjældent), og 5 er højeste score (fx rigtig meget/i høj grad/ofte). Til sidst forbinder du prikkerne, så der dannes et spindelvævslignende mønster.

AFDÆKNING AF SELVBILLEDE

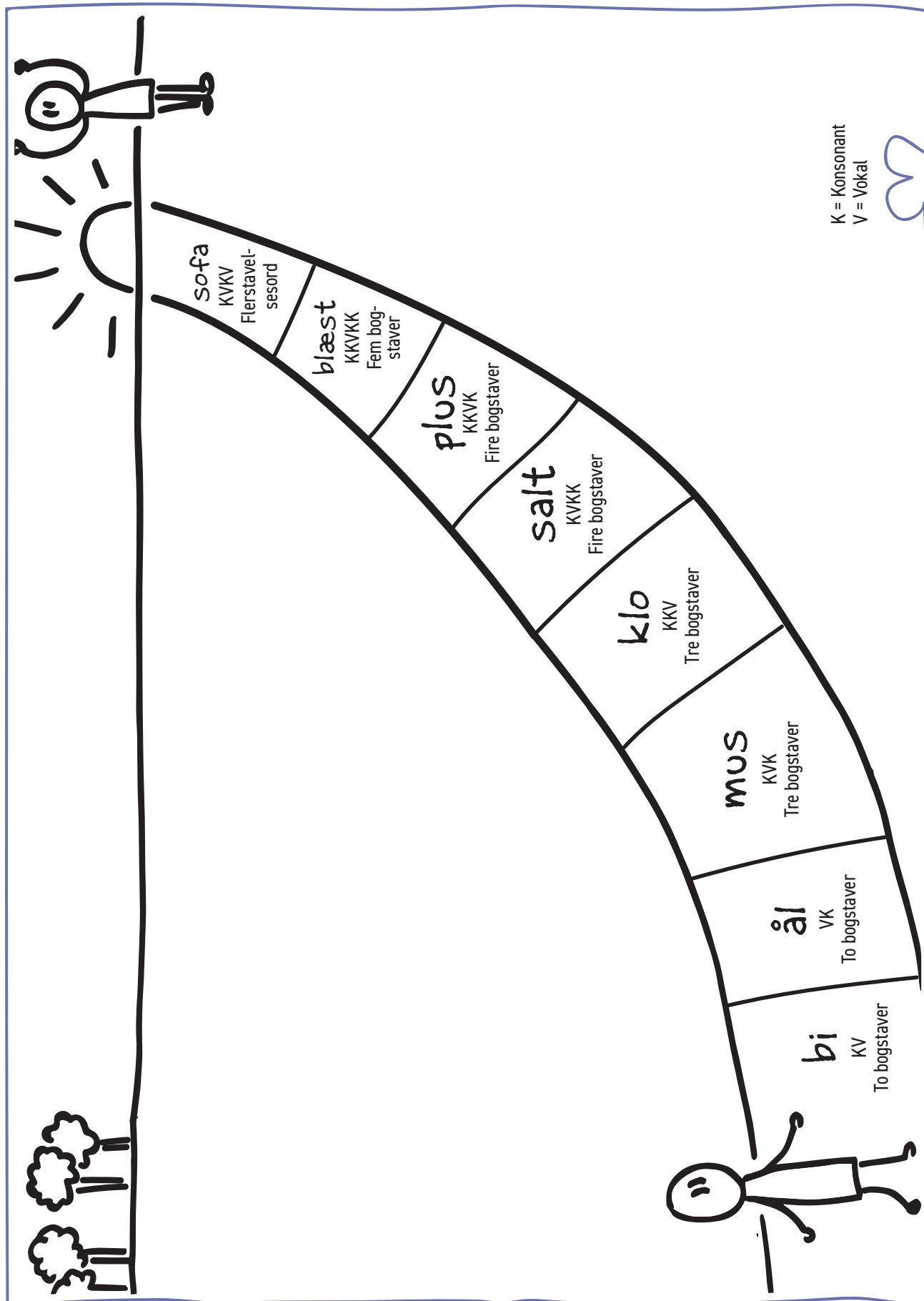
Kopiside, *Mestringsvejen* © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025.

Kilde: Udarbejdet efter inspiration fra Stokholm & Nielsen: Når det ubevidste bliver bevidst, *Læsepædagogen*, 5, Kompetencecenter for Læsning, 2021.

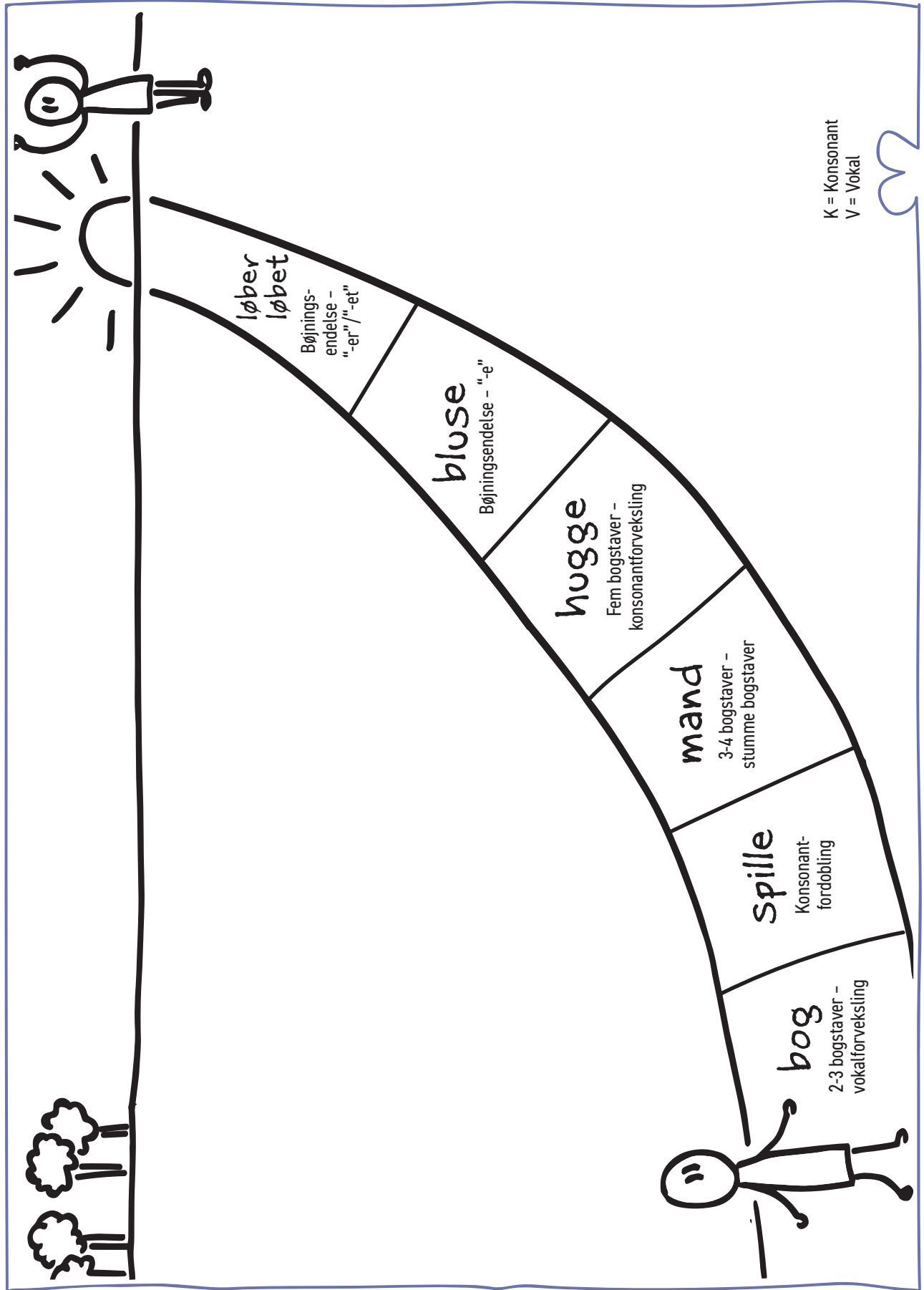
MIN LÆSESTI 1: BOGSTAVER

MIN LÆSESTI 2: LYDRETTE ORD

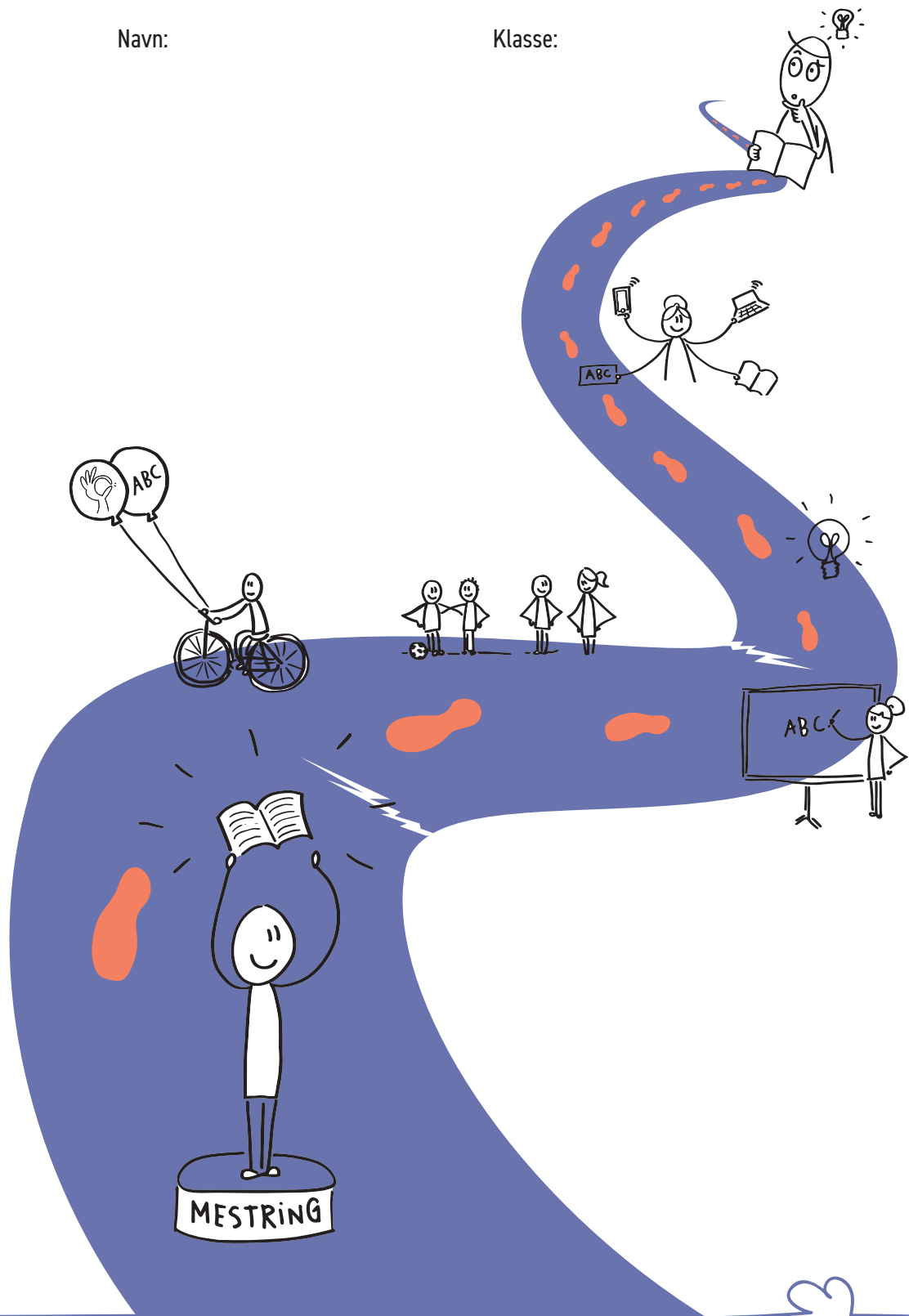
MIN LÆSESTI 3: IKKE-LYDRETTE ORD

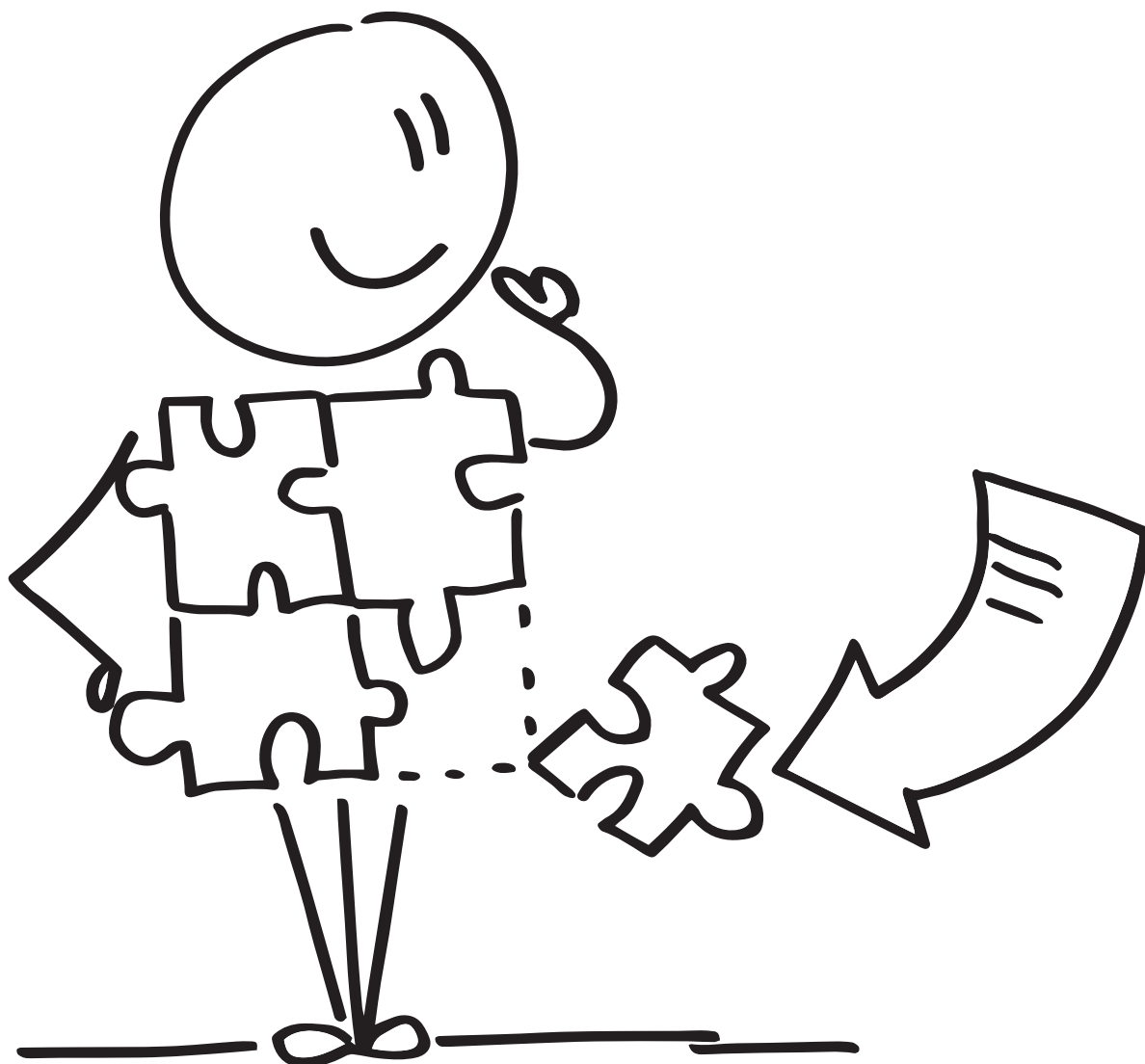
MESTRINGSBOGEN

Navn:

Klasse:

MINE STYRKER

Tegn eller skriv om:

1. Hvad er du god til?
2. Hvad er svært ved læsning?
3. Tænk på det, du er god til. Kan du gøre noget af det samme for at blive bedre til at læse?

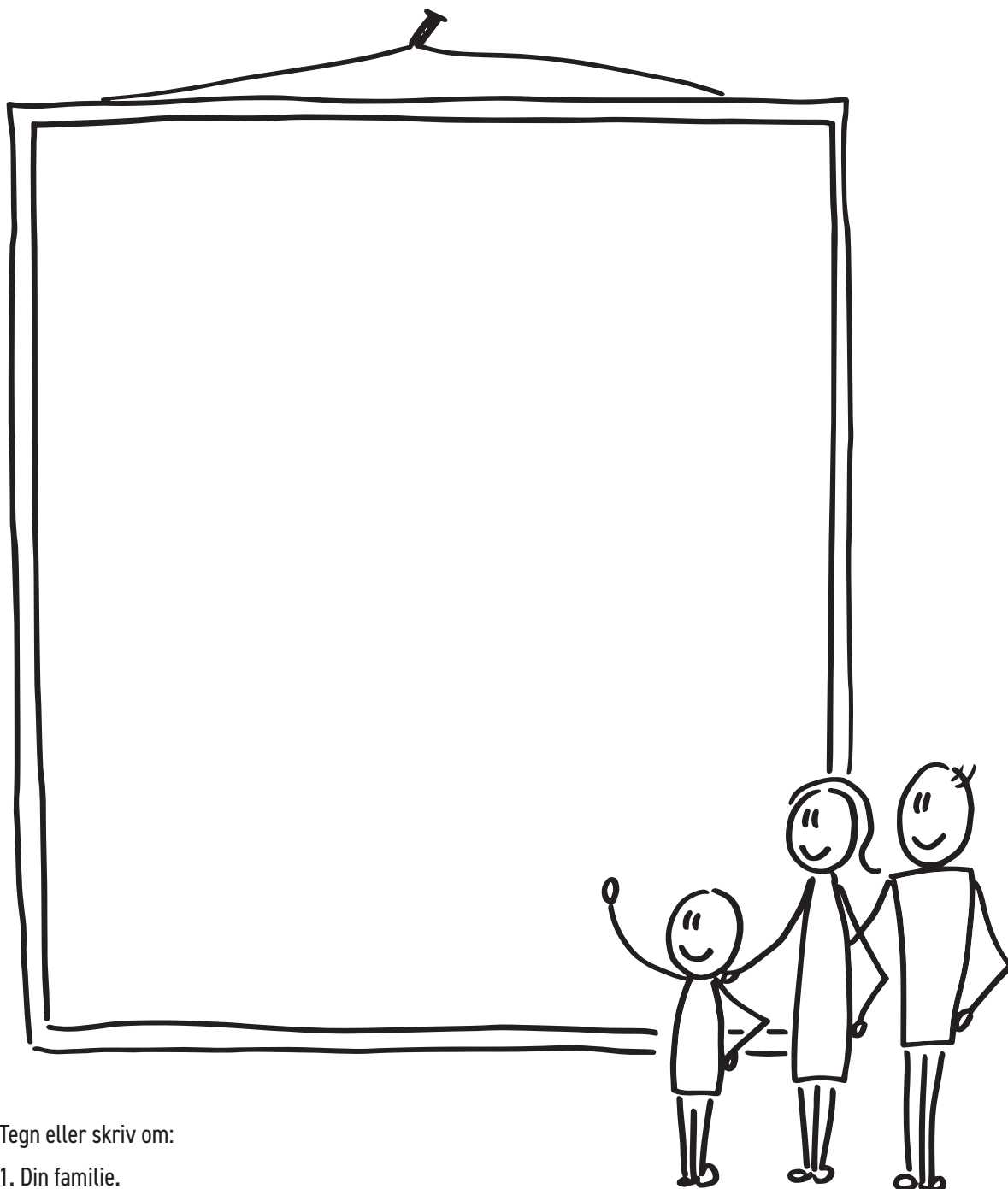
JEG ØVER MIG PÅ ...

Tegn eller skriv om:

1. Hvilke ord er svære?
2. Hvilke mål har du?
3. Hvordan kan du øve dig?

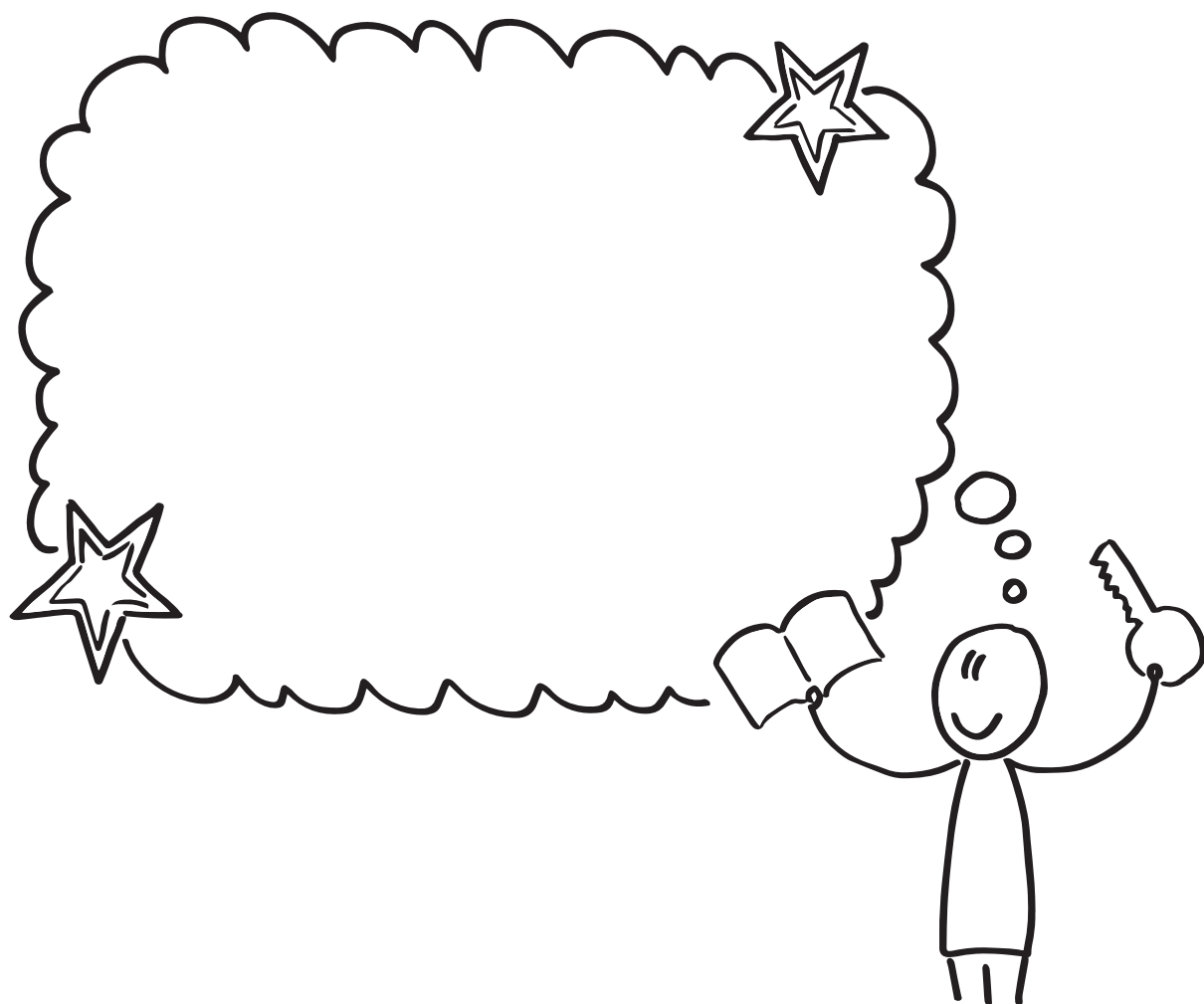
MIG OG MIN FAMILIE

Tegn eller skriv om:

1. Din familie.
2. Hvem er god til at læse?
3. Er der nogen, der har svært ved at læse?

LÆSEDØMME

Tegn eller skriv om:

1. Hvilke bøger kunne du godt tænke dig at læse en dag?
2. Hvordan ville du have det, hvis læsning var nemt for dig?
3. Hvilke historier eller eventyr kan du bedst lide at læse om?

LÆSEGEVINSTEN

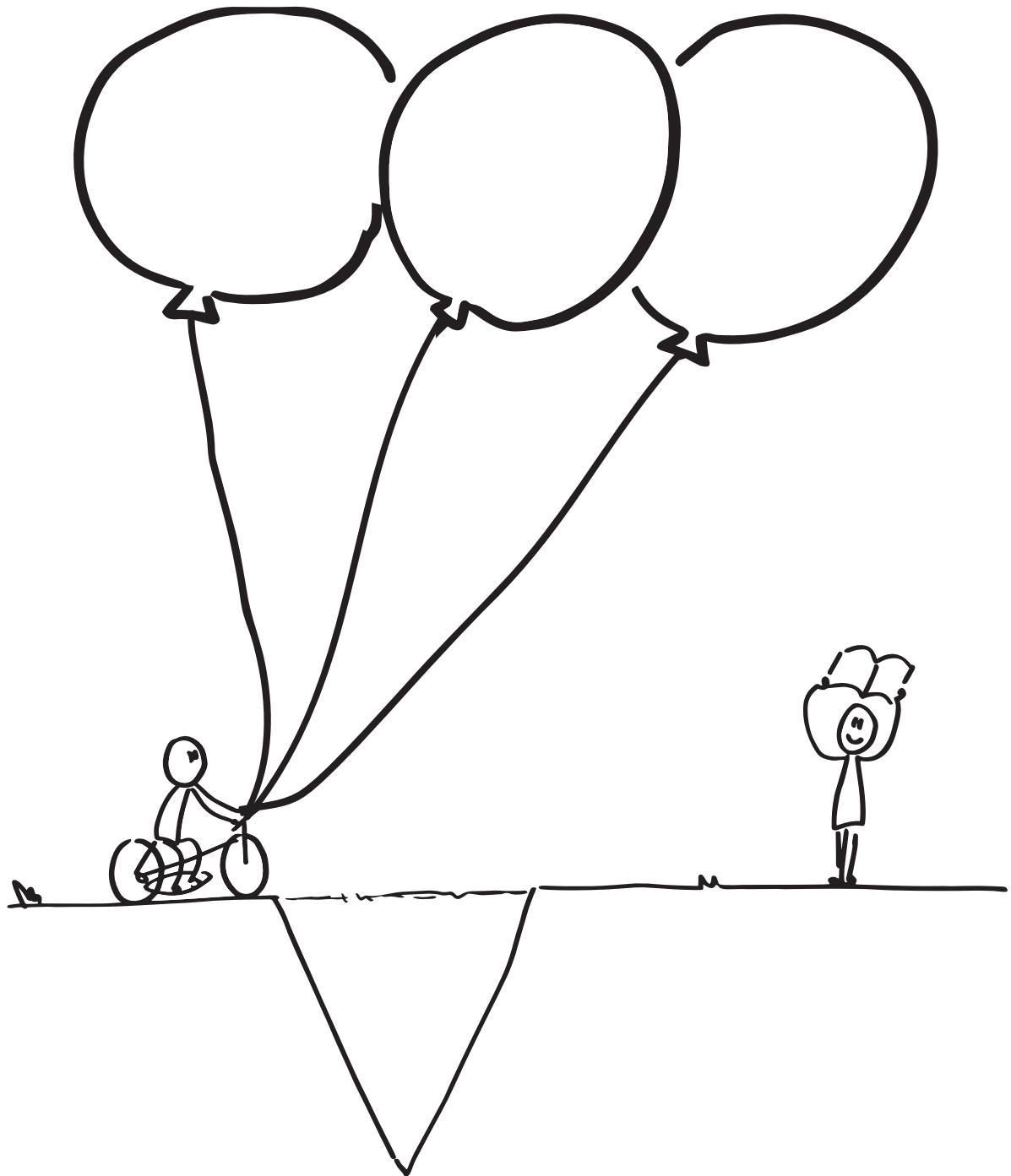

MESTRINGSBOGEN

Tegn eller skriv om fordelene ved at læse og om dine yndlingsbøger.

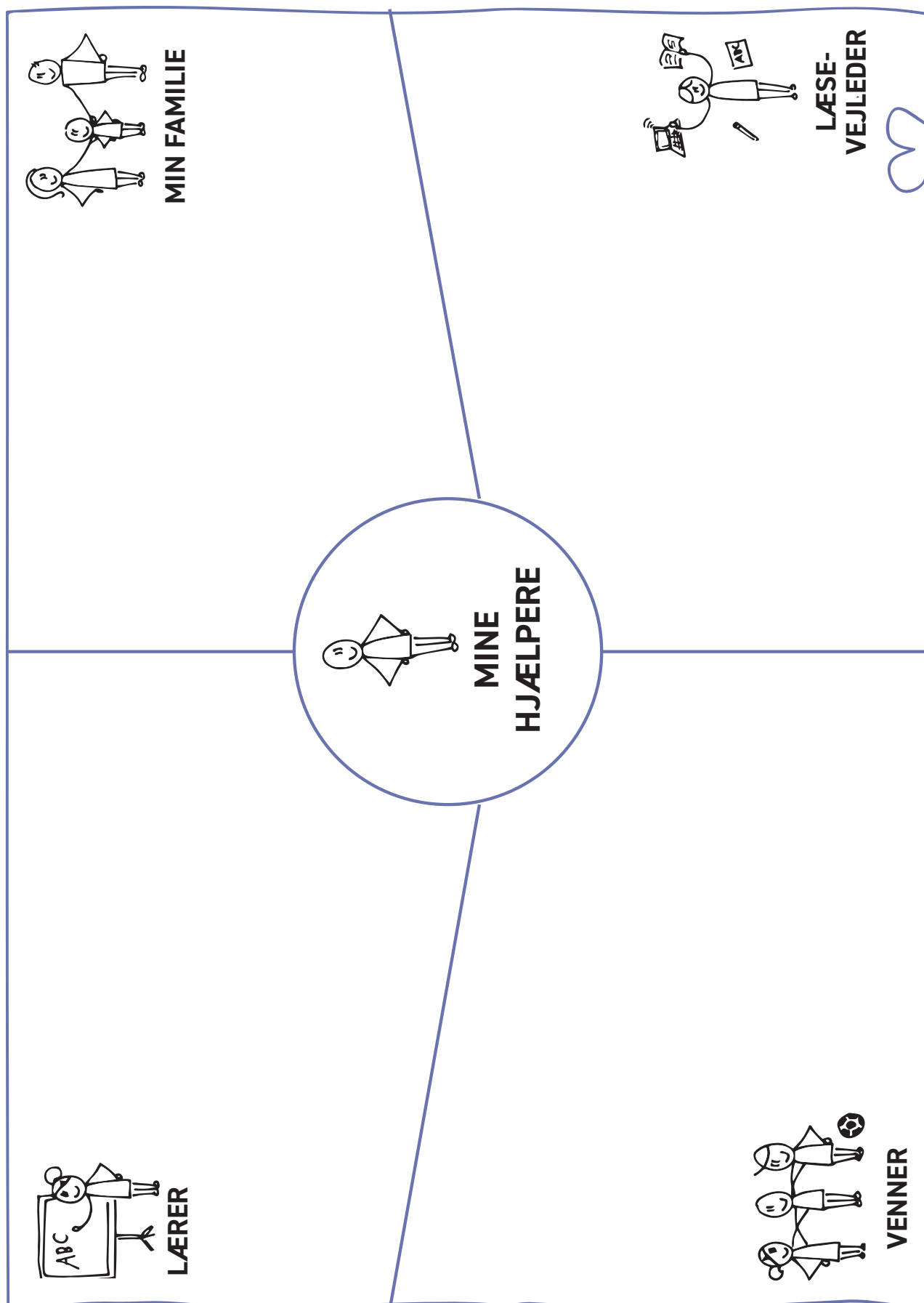

LÆSNINGENS KLØFT

Tegn eller skriv i ballonerne, hvad eller hvem, der kan hjælpe dig over kløften.

MESTRINGSBOGEN – MINE HJÆLPERE

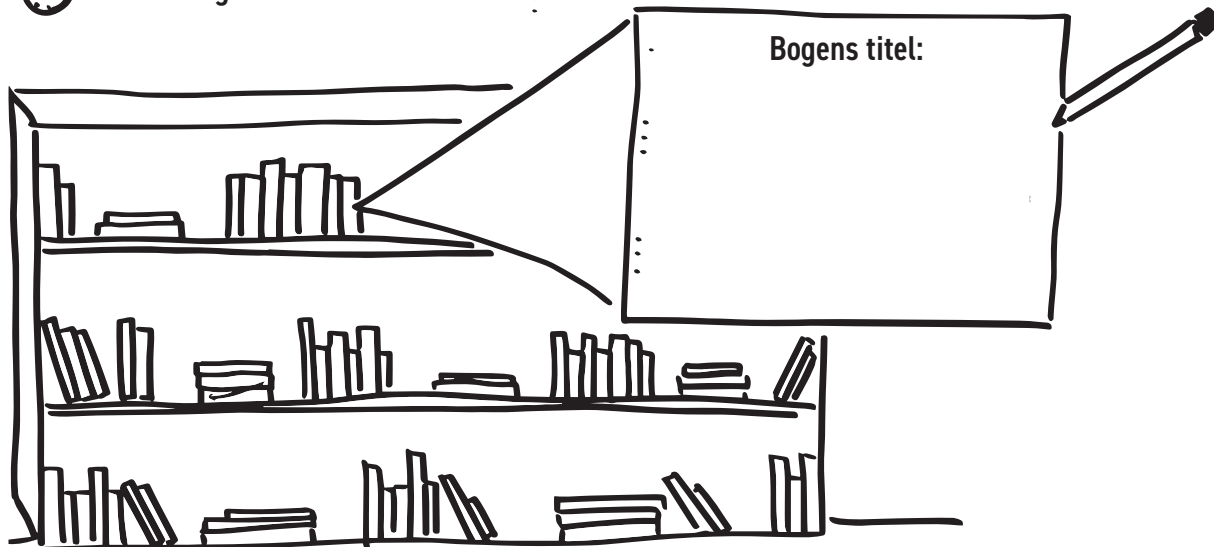
LÆSETRÆNING - ØVELSE GØR MESTER

MAN	TIRS	ONS	TORS	FRE
				
				

 Hvor mange sider læser du?

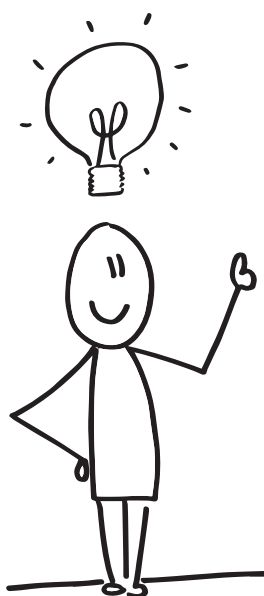
 Hvor mange minutter?

Bogens titel:

MINE HUSKEREGLER

1	2	3

Tegn eller skriv dine huskereglere i felterne på tegningen.

VEJEN TIL SUCCES

1. _____

2. _____

3. _____

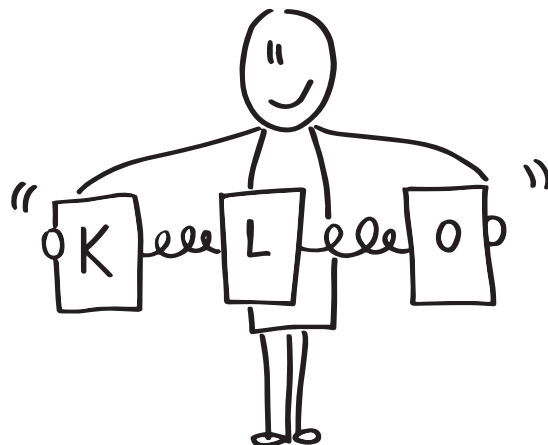

GLID IND I ORDET

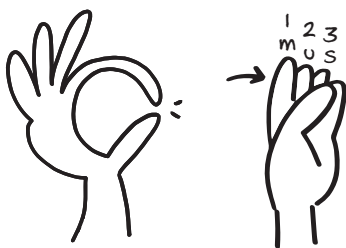
1. Glid ind i ordet fra den første lyd til de næste.
2. Brug dit kendskab til ord, og find ud af, hvad der skal stå.

STRÆK ORDET

1. Sig ordet langsomt, og stræk det.
2. Træk lydene i ordet fra hinanden.
3. Skriv en lyd ad gangen.

TAP ORDET

1. Brug din tommelfinger som tappefinger.
2. Tap ordets første lyd med din pegefinger på din tommelfinger, og sig bogstavets lyd – "mmmmmm".
3. Tap anden lyd med din langemand på din tommelfinger, og sig bogstavets lyd – "uuuuuuuu".
4. Tap tredje lyd med din ringfinger på din tommelfinger, og sig bogstavets lyd – "ssss".
5. Lad din tommelfinger glide hen over fingrene fra pegefinger til ringfinger, mens du sætter lydene sammen.

LÆS KONSONANTKLYNGER MED VOKALSTART

1. blæs

2. æs

3. læs

4. blæs

1. Find første vokal i ordet, og sig vokalens lyd.
2. Læs resten af ordet fra vokalen.
3. Sæt den foranstående konsonant på ordet, og læs.
4. Gentag strategien ved to konsonanter.

STAVE- OG AFKODNINGSSTRATEGIER

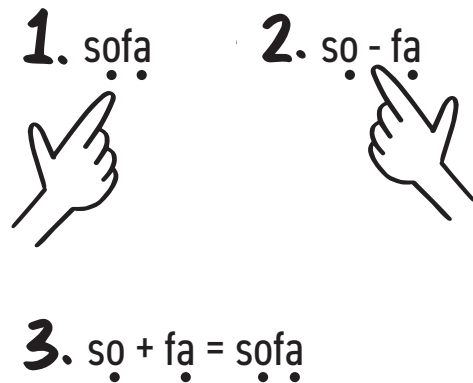

LYDÉR ORDET

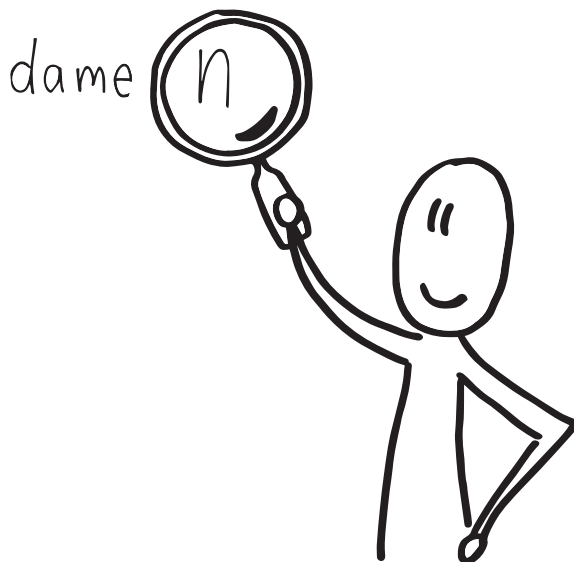
1. Lydér ved at sige lydene i ordet (lyd for lyd).
2. Sæt lydene sammen til et ord.

DEL I STAVELSER

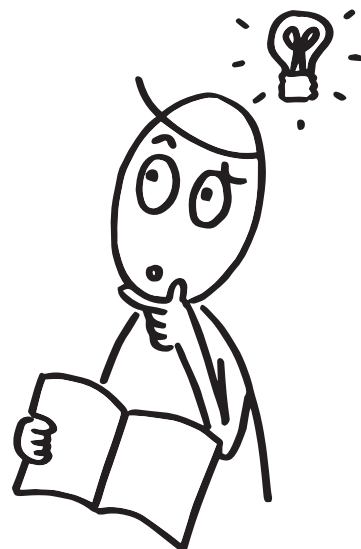
1. Prik vokalerne.
2. Del ordet i stavelser.
Læs en stavelse ad gangen.
3. Sæt stavelserne sammen til et ord.

KIG PÅ ENDELSER

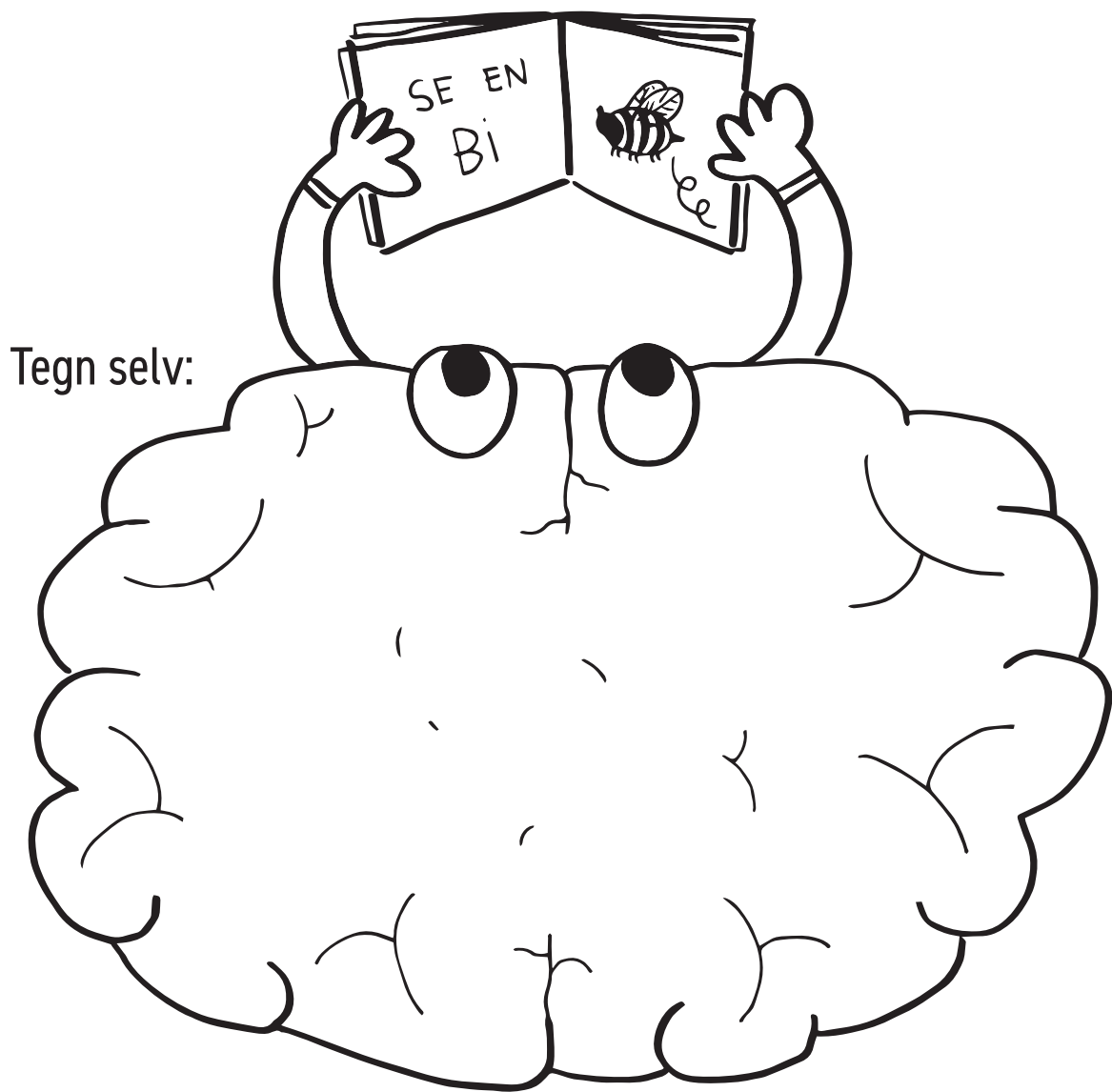
1. Find ordets (rod)morfem.
2. Kig på ordets endelse.
3. Sæt morfemer og endelse sammen til et ord.

GIVER ORDET MENING?

1. Læg mærke til, og tænk over, om det læste giver mening.
2. Prøv at finde ud af, hvilket ord der er fejl i.
3. Prøv at læse ordet igen ved hjælp af en anden strategi.

HVAD SKER DER I HJERNEN, NÅR DU LÆSER?

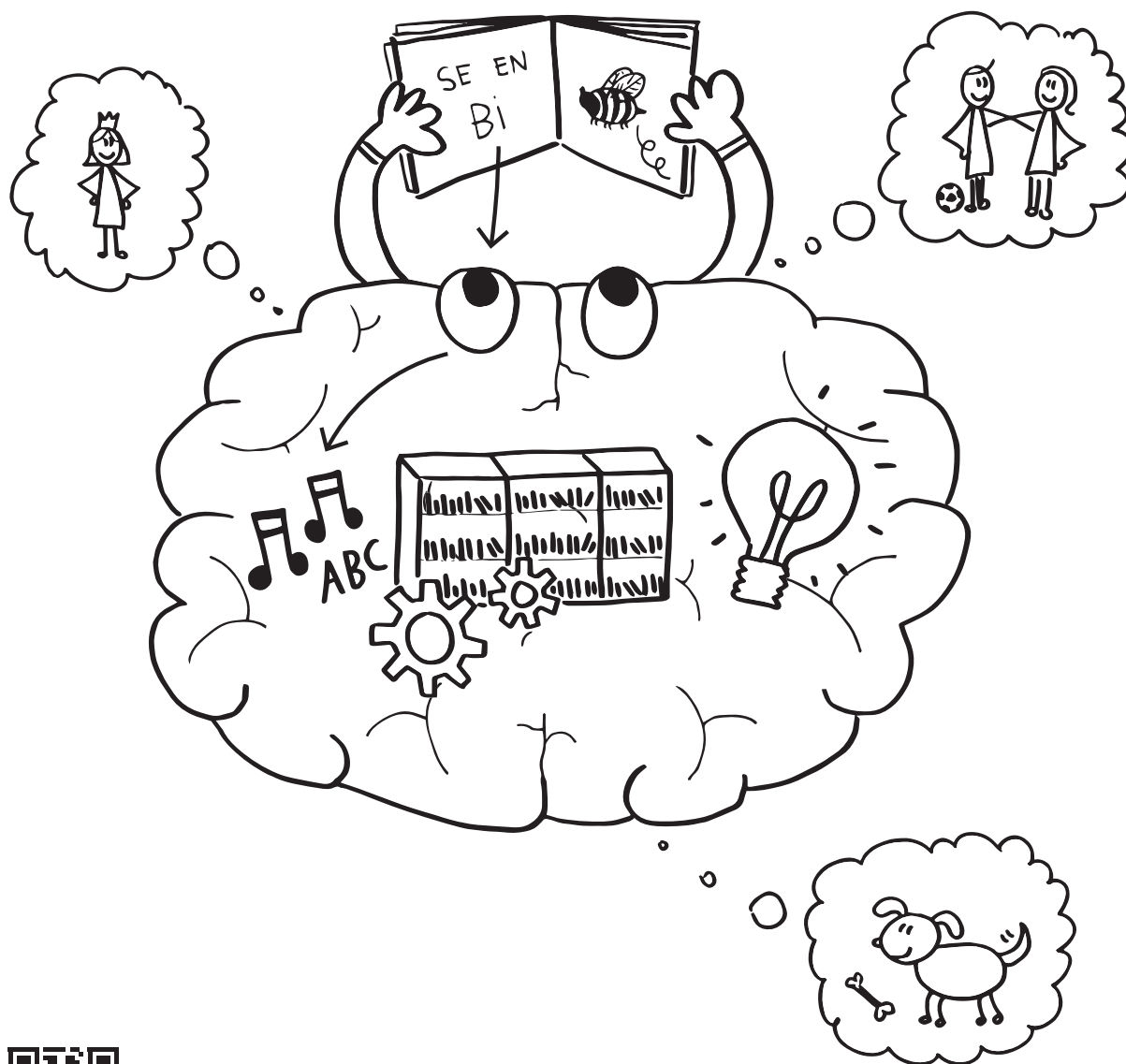

Videoguides:

Hvad sker der i hjernen, når du læser?

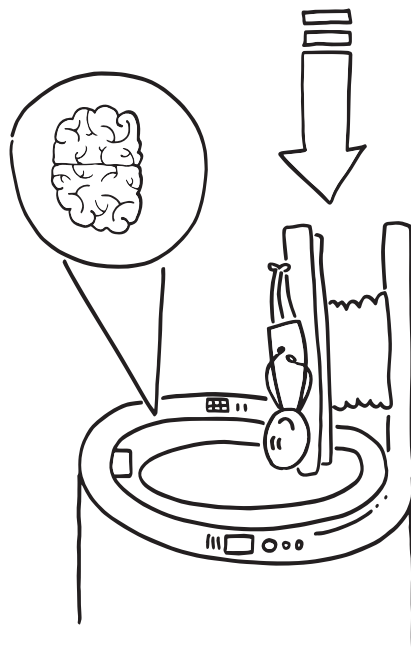
Hvad sker der i hjernen, når du har svært ved at læse?

HVAD SKER DER I HJERNEN, NÅR DU LÆSER?

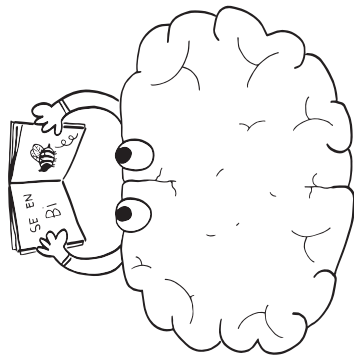

Videoguide: Hvad sker der i hjernen, når du læser?

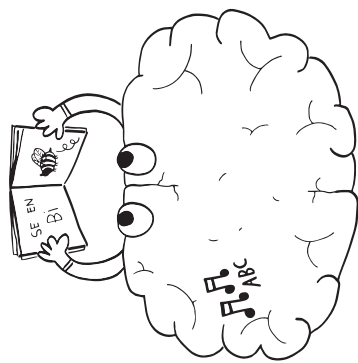
HVAD SKER DER I HJERNEN, NÅR DU LÆSER?

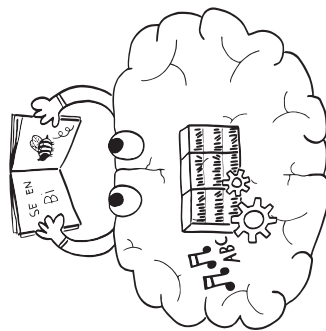
1. Hvis man scanner hjernen, kan man se, hvad der sker i hjernen, mens man læser.

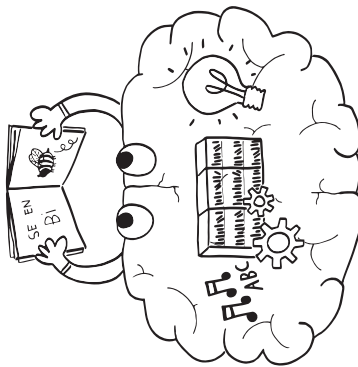
2. Vi ser bogstaverne med vores øjne.
Tegn en pil fra øjnene til bogen.

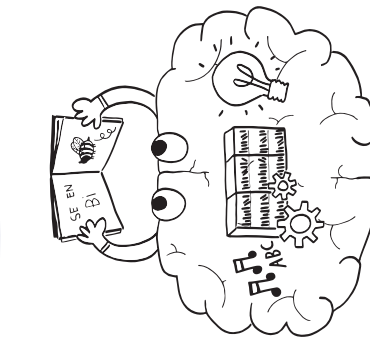
3. Øjnene sender signal til hjernes lydcenter. **Tegn en pil fra øjnene til noden, hvor der kommer lyd på bogstaverne.**

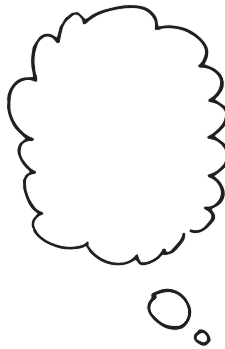
4. **Farv bøgerne i bogreolen –** hjernens læsecenter, som hjælper med at huske de læste ord.

5. **Farv pæren, så den lyser,** når vi forstår det vi læser.

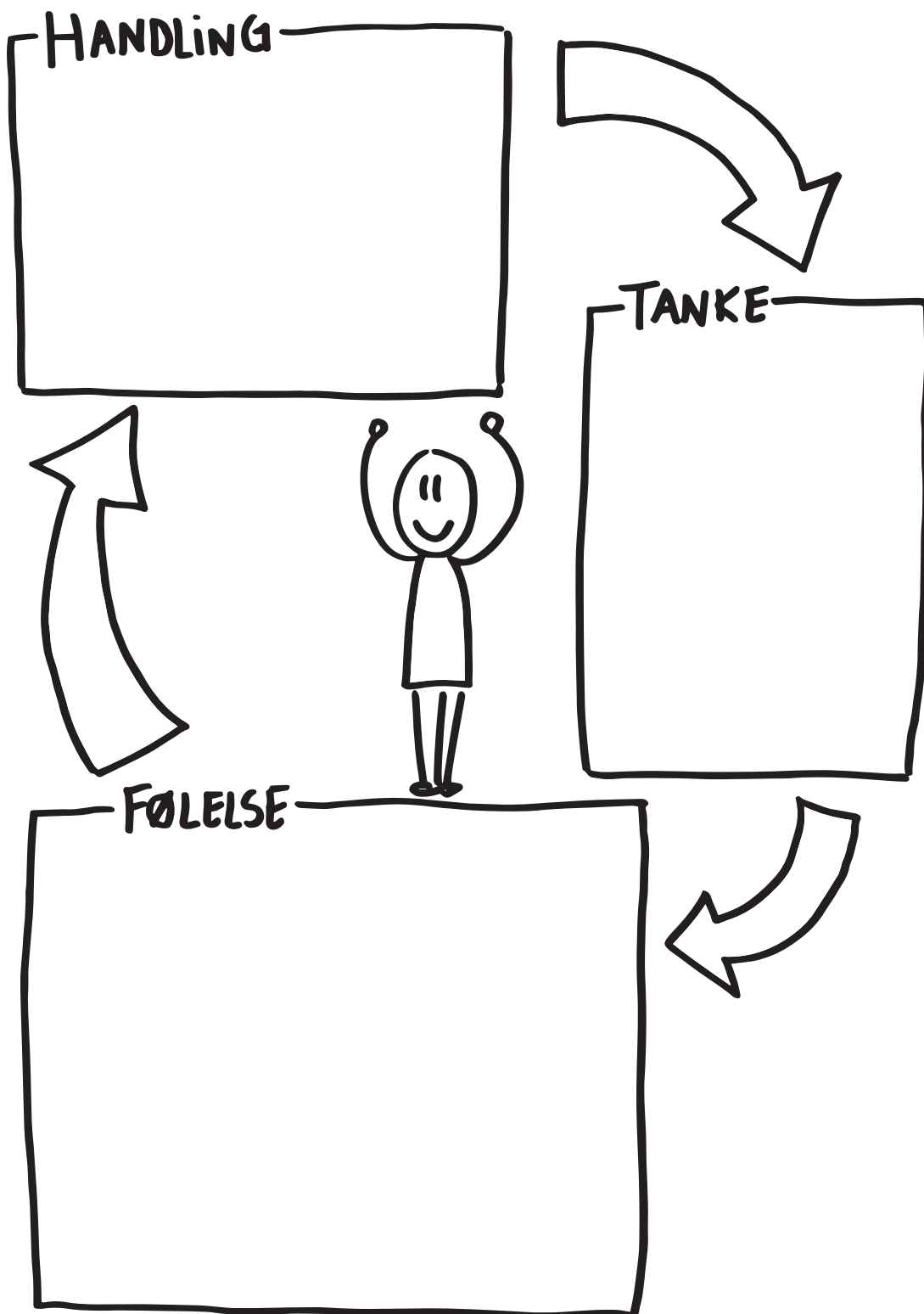

6. Når vi læser, bruger vi vores fantasi og lærer nye ting.
Tegn, hvad du har læst om.

Videoguide:
Hvad sker der i hjernen, når du læser?

MINE TANKER ...

STYRK DINE POSITIVE TANKER

VIDEO- OG LYDGUIDES

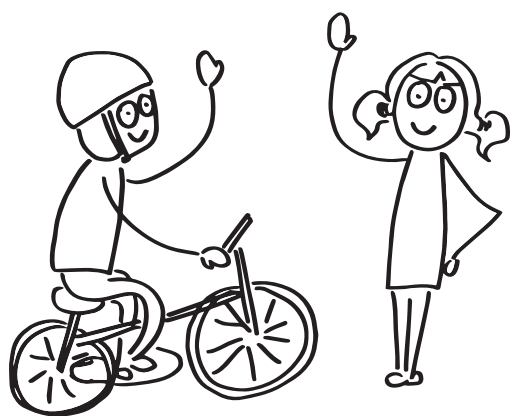
Scan QR-koden, og lyt/følg med i videoen:

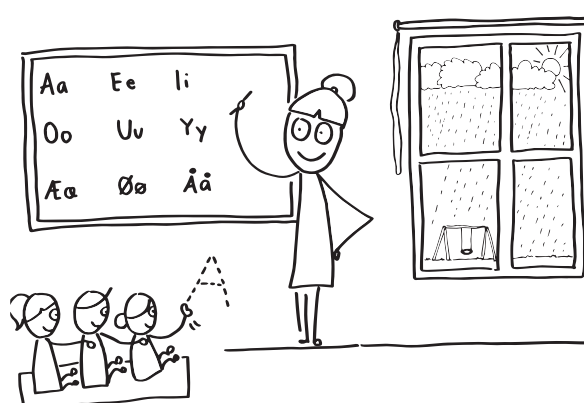
Lydguide:
Få styr på alarmsystemet
– åndedrætsmeditation
(8 min.).

Lydguide:
Historien om læsehesten
og rokketanden (3 min.).

Lydguide:
Historie om cykelmod
(4,5 min.).

Videoguide:
Det går op og ned
– massagehistorie (4 min.).

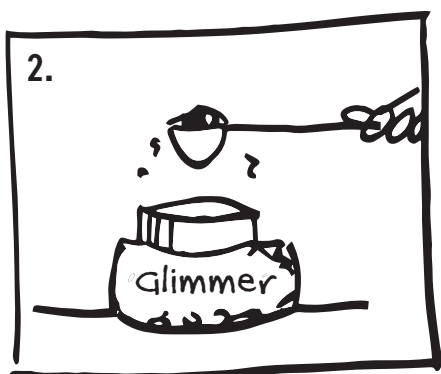

MINDFULNESS – FÅ RO PÅ DIG SELV

SÅDAN LAVER DU DIN EGEN ALARMHJERNE

Du skal bruge en tom vandflaske.

2-3 tsk. glimmer.

Put glimmer i flasken, og hæld vand i.

Skru låget på flasken, og ryst den grundigt.
Stil flasken, så glimmeret falder til bunden
stille og roligt, og "alarmhjernen" falder til ro.

MIT ALARMSYSTEM

Skriv eller tegn, hvor eller hvordan du mærker det i kroppen, når du bliver bange eller nervøs.

TEGN DIT ALARMSYSTEM

LÆSEHESTEN OG ROKKETANDEN

Rokketanden Rokke er ked af det, fordi hun ikke kan læse.
Hun møder læsehesten Luna, som er vildt god til at læse. Men Luna har aldrig haft en rokketand.
De tænker: "Selv om vi er forskellige, kan vi godt hjælpe hinanden".
Så Luna hjælper Rokke med at læse. Og Rokke hjælper Lunas tand med at rokke.
Nu er læsehesten og rokketanden de bedste venner.

Lyt til historien.

NOTERINGSARK TIL LÆSEEVALUERING

Klasse:
Dato:

Navn	Let/lix	Eks. på sikkert læste ord	Eks. på udfordrende ord	Afkodningsstrategier	Rigtighedsprocent	Ord pr. min.	Læseforståelse	Øvrige opmærksomhedspunkter

DIFFERENTIERINGSMODELLEN

Planlæg undervisningen med fokus på deltagelse for alle elever.

FAGLIGE MÅL

- Forstå den enkelte elevs interesser, behov, forudsætninger, faglige niveau og styrker.
- Sæt tydelige og realistiske mål.
- Normaliser fejl som en naturlig del af læreprocessen.
- Find differentierede opgaver og materialer, der passer til elevernes niveau og læringsmål.
- Tilpas undervisningen til forskellige evner og niveauer ved at tilbyde valgfrie opgaver eller aktiviteter med varierende sværhedsgrad.
- Anerkend små fremskridt og deltagelse, og skab mulighed for, at eleverne kan reflektere over og involvere sig i deres egen læring og deltagelse.
- Anvend inkluderende spørgsmålsteknikker: Stil spørgsmål på en måde, der inviterer alle til at deltage, og undgå kun at henvende dig til de mest aktive elever. Brug teknikker som "ventetid", hvor du giver alle elever tid til at tænke, før de svarer.

SOCIALT LÆRINGSFÆLLESSKAB

- Sammensæt læsemakkerpar i klassen. Varier løbende makkerparrene, og evaluer indsats og udbytte.
- Aftal kortere perioder eller et par seancer med ældre rollemodeller.
- Giv eleverne mulighed for at deltage på forskellige måder, såsom makkerlæring, gruppearbejde, individuelle opgaver.
- Del eleverne op i små grupper, hvor alle har en rolle.
- Anerkend, og værdsæt alle elevers bidrag, uanset deres niveau.
- Brug teknikker som "tænk-par-del", hvor eleverne først reflekterer individuelt, derefter diskuterer med en partner og til sidst deler deres tanker med hele klassen.
- Overvej, hvordan LST'en (læse- og skrive-teknologien) kan bruges som kvalificerende redskab for hele klassen.

ORGANISERING I LÆRINGSRUMMET

- Lav en tydelig og overskuelig dagsorden, evt. med læringsmål.
- Anvend differentierede metoder og varierede tidsangivelser.
- Skab forudsigelighed ved gentagelser.
- Synliggør strategier og guides visuelt i klasserummet.
- Giv konstruktiv feedback, der motiverer til videre deltagelse, og som er tilpasset den enkelte elevs niveau og behov (feedforward).
- Brug evaluering til at justere din undervisning, så den passer til eleverne.

RESSOURCER OG HJÆLPEMIDLER

- Sørg for, at alle elever har adgang til de nødvendige ressourcer og støtte, uanset vanskeligheder.
- Opsøg elever, der har brug for støtte og hjælp i opstarten, og skab et miljø, hvor det er acceptabelt at søge hjælp.
- Integrer strategier og guides fra supplerende undervisning i modellering, planlægning og gennemførelse af undervisningen.
- Bring LST (læse- og skrive-teknologi) i spil for at kompensere for vanskeligheder, men opretholde deltagelsen. Sørg for at guide den enkelte elev.

ORIENTERING OM LÆSNING

Oplæg til forældremøde – 1. klasse

Det fulde forslag til oplægget kan hentes som PowerPoint-præsentation på
www.dpf.dk/produkt/mestringsvejen.

DET FØRSTE FORÆLDREMØDE OM LÆSNING

LÆSNING OG LÆSETRÆNING

Vejledning til forældre om læsetræningen i de første skoleår

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

LÆSNING OG LÆSETRÆNING – vejledning til forældre om læsetræningen i de første skoleår

Dagsorden

1. Hvad er læsning?
2. Børns læseudvikling – alle er forskellige.
3. Læsning i skolen – undervisning og strategier.
4. Læsning derhjemme – læsetræning.
5. Skab læselyst.
6. Gode råd, når dit barn læser for dig.
7. Læseidéer for dig og dit barn.
8. Læsetests og prøver.
9. Når læsning er en udfordring.
10. Spørgsmål.

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

1. Hvad er læsning?

- Hvad er læsning?
- Hvordan lærer man at læse?

De tre alfabeter

Bogstavernes ...

- Naem.
- Form.
- Lyd.

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

2. Børns læseudvikling – alle er forskellige

- Alle børn er forskellige
– læseudviklingen er individuel.
- Undervisningen differentieres
– alle skal kunne deltage i undervisningen.

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

3. Læsning i skolen – undervisning og strategier

Strategier til at læse og stave:

- Tapping.
- Lyder.
- Glid ind i ordet.

Tapping! Lyder! Glid ind i ordet!

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

4. Læsning derhjemme – læsetræning

Læseopgaven – til læsetræningen derhjemme:

- Læsekontrakt.
- Læsekort.
- Læsebøger.

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

5. Skab læselyst

Det vigtigste, du kan gøre, er at støtte og opmuntre dit barn.

- Ros og opmuntning fremmer lyst til at læse.
- Vis interesse for det, dit barn læser.
- Tal med dit barn om ord, vendinger og sproglige finurligheder.
- Vær en god rollemodel for dit barn.
- Gå på biblioteket sammen.
- Stil spørgsmål til de bøger, dit barn har med hjem.
- Svar på de spørgsmål, som dit barn stiller om ord, læsning og skrivning.
- Læs højt for dit barn.

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

6. Gode råd, når dit barn læser for dig

Få den daglige læsning ind som en fast rutine i jeres familie – helst hver dag.

I givet fald er der gode råd om læsetræningen derhjemme:

- Får barnet læst.
- Mener barnet læst.
- Efter barnet har læst.

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

7. Læseidéer for dig og dit barn

- Brug sjove måder at læse på (eksklusion, bankelæsning).
- Skriv, hvad bogen handler om, eller lav en fortsættelse.
- Tegn en tegning til bogen, i har læst.
- Spil ordudviklende spil, fx billedlottet.
- Lån lydbøger – lad dit barn lytte til bøger.

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

8. Læsetests og prøver

- Læsevaluering.
- Lettel og lettel.
- Risiko for ordblindhed – se testen som en vejrodsigt.
- Læseprøver.
- Staveprøver.

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

9. Når læsning er en udfordring

- I får besked fra skolen, hvis jeres barn er i **læsevanskeligheder**/forskult læseudvikling.
- Giv gerne besked, hvis der er **ordblindhed i familien**.
- Tag fat i dit barns dansk- eller kontaktlærer, hvis du oplever, at **læsetræningen derhjemme** ikke fungerer godt. Måske skal I rådføre sig med jeres familie.

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

10. Spørgsmål

- Flere spørgsmål om læsning?
- Kontakt læsevejlederen.

Tak, fordi I lyttede!

Dansk Psykologisk Forlag
Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, M.B. Laursen & M.A. Midtgaard, 2025
Læs mere på dpf.dk

Pjecen kan hentes på www.dpf.dk/produkt/mestringsvejen.

Læsestræningen derhjemme – sådan støtter du ditt barns læseudvikling	3
Hjælp dit barn med at blive læseklar	5
Læsning og skrivning hører sammen	6
Gode råd, når dit barn læser for dig	7
Gode råd til oplæsning for dit barn	8
Læseråd – når dit barn begynder at læse på egen hånd	9
Vil du vide mere?	

Som forælder er du rollemodel for dit barn
Der er stor værdi i at læse højt for barnet

God fornøjelse med læsningen!

Flyt til bogen: Mestringsvejen © Dansk Psykologisk Forlag, 2025
 Kan hentes gratis på dpf.dk
 Tekst: Mette Bach Laursen og Mie Asbjørn Midgaard
 Sats: Louises design
 Illustrationer: Anja Clausager Lauritsen

HUSKELISTE – DAGSORDEN

Præsentation og rammesætning af mødet

- Præsenter tilstedeværende aktører fra skolen.
- Spørg forældre til status hjemmefra.
- Spørg forældre til ordblindhed i familien.
- Undersøg, om ører og øjne er tjekket.

Tidlig indsats

- Definer afkodningsvanskeligheder og tidlig indsats.
- Fremlæg data og observationer (Risikotest for ordblindhed).
- Vis læseudvikling i læsestien.
- Gennemgå handleplan og indsats.

Forventningsafstemning

- Gennemgå Mestringsmodellen, og tal om:
 - Hvad kan du forvente af skolens læsevejleder?
 - Hvad kan du forvente af dit barns lærere?
 - Hvad forventer skolen af jer som forældre?
 - Hvad kan jeres barn selv gøre?

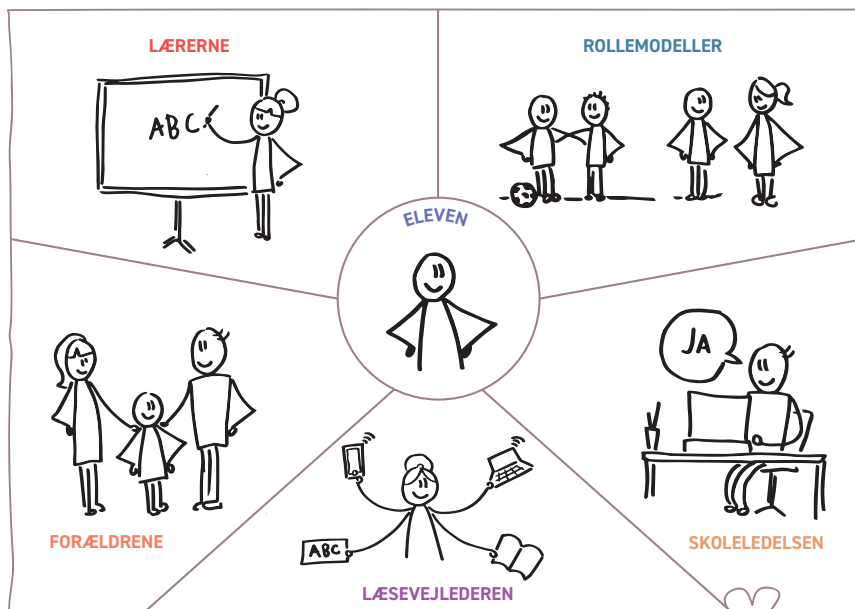
Tiltag – sparring og vejledning

- Tal eller vis konkrete strategier.
- Foreslå alternative metoder (tidspunkt, tidsrum, sted, ros).
- Lav aftaler for læsetræning derhjemme.
 - Læseløft ved gentagen læsning.
 - Bøger – fokus på anbefalede lettal/lixtal.
 - Opgavebog.
 - Lyttelæsning.

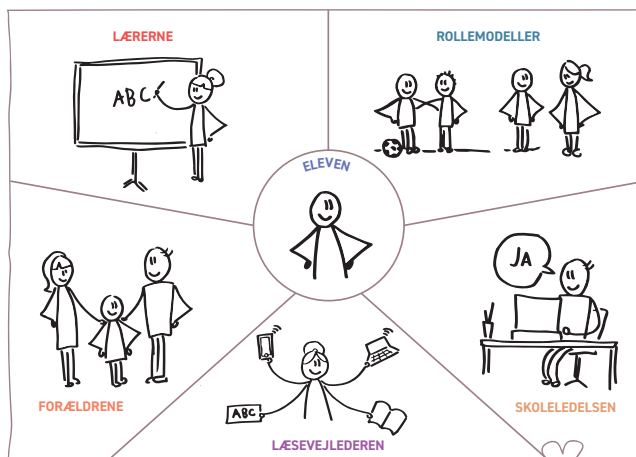
DAGSORDEN

- **Ordblindetesten**
 - Hvad vil det sige at være ordblind?
- **Forventningsafstemning**
 - Hvad kan du forvente af skolen?
 - Hvad forventer skolen af os forældre?
 - Hvad kan mit barn selv gøre?
 - Ordblindevenlig undervisning.
 - Lektielæsning.
 - Læsetræning.
 - Lyttelæsning.
- **Indmeldinger**
 - Nota (læsevejleder).
 - Ordblindeforeningen (hjemmet).
 - Ordblindenetværk.
- **Fremadrettet samarbejde**
- **Forældremøder for forældre til ordblinde**
- **Kontaktperson**
- **Evt.**

TI FORDELE VED MESTRINGSMODELLEN

1. Inklusion af elever i risiko for ordblindhed kommer på dagsordenen.
2. Mestringsmodellen sikrer et fælles sprog og udgangspunkt for alle.
3. Alle aktører omkring eleven i risiko for ordblindhed er indtænkt og samarbejder.
4. Øvelser og aktiviteter er konkrete, og bogen *Mestringsvejen* (se billedet) fungerer som manual.
5. Lærere opkvalificeres til en inkluderende undervisning med deltagelsesmuligheder for alle.
6. Læsevejlederen får redskaber til at skabe overblik over eleverne samt iværksætte den rette plan for dem.
7. Den tidlige indsats danner grobund for en langsigtet og kvalificeret strategi på skolen med skoleledelsen som garant.
8. Elever i risiko for ordblindhed udvikler deres faglige selvbillede positivt.
9. Motivation og mestring kommer på dagsordenen.
10. Forældre engageres som aktive medspillere med konkrete redskaber.

Mestringsmodellen styrker den tidlige indsats for elever i risiko for ordblindhed. Modellen kommer hele vejen rundt om både eleven og de vigtige aktører omkring eleven som fx lærer, læsevejlederen, forældre mv. En guide til brugen af modellen får du i bogen *Mestringsvejen – en praktisk guide til indsatsen for elever i risiko for ordblindhed* (Dansk Psykologisk Forlag, 2025).